

кобинути зак. чл. XII. од г. 1867, а Срби иносрпски народносног страшног кад су у г. 1878 уследила турко-српска демонстрација на једном од својих места на једној страни, и отишао у центрум међу Крајем, Романо и Сасо — показавши су тиме да се они те ст. а не не придржавају.

По тог тога, што бечкеречки програм садржава неке ствари што су самим временом постале безпредметне — за то се каже и у зак. чл. XII. од г. 1867 издати у централном духу. — као да Срби до сад нијесу били патристи — што се садржано 1. тачка будућег српског и кинишког програма, то држим да није оправдано и да мора пријети одјави српске.

Што се тиче народносног питања, то сам ја у мојим говорима на угарском сабору свогд наглашавао, да народносно питање у Угарској није питање државно-правно, већ димини стратигио и да га са тага гледишта ваља рјешити. Народна питања у угарском сабору има у обзир тога питања своју традицију, своје пределе. Кад се зак. чл. 44 од год. 1866 у угарском сабору расправљало, то су народносно посланици имали свој противпредел у духу праве равноправности народности. По томе и ако је жељети извршење зак. чл. 44 од г. 1866 то се мора са народносног гледишта узети за пренимајем тог зак. члана у духу праве равноправности. У том обзир 11. тачка будућег српског и кинишког програма не може бити задовољавајућа.

Што се тиче наше народне приврепне автономije, то је III. и IV. тачка будућег српског и кинишког програма тешко разумљива. Што значи самостално повједа народно-кривичних автономних права? Ако је наша автономija повјеђена у архиву, то би самостално значила, отаџице ње именовање поглавике цркве. Но има ли за ово нагледа и држа ли се то за изведиво? Ако се пак хоће сада да призна именовање поглавике цркве, то је онда слободно питање: да ли она који хоће да коарсе ма и људима то учини, не би морала уједно признати да је учлаена порјеша што се није у своје доба бар формално својом право избора? Ова тачка програма будућег српског и кинишког као да је најтажнија.

По мислима се у оните да се са новим програмом може доде каква пројена у корист српског народа произвисти?

Ја држим, да оваква пројена не може изапати од програма, већ од политичке ситуације. А ја нитам, има ли пројене у политичкој ситуацији?

Био би без смисла, кад би се рекло, да Срби морају сватда третиати околности. Ја признајем да може наступити ситуација, да Срби могу бити у влади, али то би морала бити влада, која би се показала пред ере гледишта и јака ожеља, што садашња влада ни из далека није. Још би се могло и то казати: било је повода за стварање новог програма, јер се влада пројенила, ма да не знамо најверје то нове владе. Но мишљати и стварати програм, гдје пројене политичкој ситуацији нема, то неумољиво.

Ја држим да се и без мишљања и стварања програма, могло политичко стаповиште заузети, обзиром на предстојеће изборе. Но ако је било потребе мишљања програма, то га је ваљало поддржи свеустраним публицистичкој расправи. Ако је стало до тога да се створи пријатељски расположај према Србима — што и ја држим за нужно — то се ово могло и другим начином постићи. Ја сам тога мисља да се у данашњим околностима врао крат.

ко даје опасити што чинити ваља: ваља од премора да пријеме на угарском сабору маркхрати и политички народности и ваља Срба према поступку садашње владе: при том ваља избјежавати и смену изложног поглавља, те тежити да пријатељским односајем према владајућем елементу са којим нас је судба у овој етапони свопчала. За ово пак није нужно прелазити са садашњој владајућој страни.

Ја сам наике тога ујерена, да је најповиши програм само мога да прелазити у владајућу страну, или боље рећи, да је већ прелазити у владајућу страну.

Ако било зајета та струја у нашем народу: да се ваља садашњој влади придружити, то би се тешко могло тој струји противити етати. По ја морам сумњати, да је то права струја у нашем народу, јер би се на такоу дао само онда са осеном закључивати, да садашња влада према Србима пријатељски положај заузима и да су досадашњи владашњи посланици српске народности у срце Срба могли што издржати.

Међутим, пошто се вади, да је са кинишким програмом нека нова струја у Срба настала, те је мојим поштовањем бирачима морам оставити одријешене руке.

Мени не приличи да се за мандат саборски упишем. Минуло је више од двадесет година, како сам етупио на поље политичког рада. Био сам посланик и на хрватском и на угарском сабору. Преко десет пуних година заступам сам своје поштоване бираче угадним изборним ереом на угарском сабору. Ја могу рећи, ако је било славе, доста је; ако је било труда, доста је. Ја не знам, могу ли захтијевати и захтевати за мојим велентовани бирачи да се жриве од мене? Они ће на сваки начин знати преудити политички положај, те се по томе при избору равнати.

Но ма како наш избор испало, усоменим на моје досадашње велентоване бираче баче ми спалда мила и драга, јер ми, моји велентовани бирачи, знадате у најтежје, а могу рећи у најпонајнијим временима уставни међај дијелити, те као негда слави Грчанини и побједити. Хвала вам, ерзача нам ваља на досадашњем повјеђању, а према досадашњој влади борби, повјеђени српска знаће за српске бираче изадаше најтежачког, а садашњој угадничког ереом, рећи: слава вам!

Др. Михаило Ноаит-Десанчић.

Политички преглед.

Готово у свијем дијеловима сусједне нам црвине ваља жива узурјаност, избор различит узрока. У јужној Далмацији познани су у службу домобранца на отпугу; позив је издат 26. Маја не р. а морали су бити на окупу 27. дакле само дванајест сати рока. Задарски „Народни лист“ — који ту вијест доноси — догађа: „то је доишло много штете, смутње и жалости њима и обитељима. А то закон неће, већ наређује да се домобранцима има дојавити служба четир недеље прије, а само у пријеме ратно 24 сата прије.“ — У Господској кући, Шмеркинг-а етраница гласовала је да нови закон о поболшању земала; против тога закона, у заступничкој комори, гласовала је не даво са 26 гласова. Тај догађај — по мишљењу немачких листова — прекида сваку свају међу љевом го-снодеке куће и оном заступничкој комори. — Бечки листови узгајано се гдје поводом потонијих избора. Чнаутзам, који као што је познато, нијета на сам мах у тој престовници, има жестоких епоборника и противника. Та су се два табора највише и истакла у поменутијем изборима, те сад им се борба одражује у новинарским пре-

виркама. — Чески „Демократ“ траже да се за ваљско културно вијеће подијели на ческо и немачко. То захтевањем изазвало је не-мало огорчење ческих листова. — Пољски листови, што налазе у Аустро-Угарској, сав без разлике, огорчењем нишу против Шемаца, који су у особи Крашевског уврједили нијели вољски народ. Они одобравају поступак осуђеног, који изавет крваше да се обрати на цара Ваљска, што је Крашевски поносито одбио. Шемачки официозни листови, да би ублажили њихове жаљаве како је Крашевском слободно примати новине и књиге које устржи; такође да му је дозвољено и писати. Али то не утоли ербу Пољака, него уа то појави се и страхотна за његов живот, пошто иста „Нова Д. Ал. Цајтинг“, потврди да је здравље славиога писца јако поремећено. — Ни у другој пољској царевине, нијесу мирнији. Тамо, уа живе изборне агитације, придружује се одлив заарске штампе и магарске омладине, демонстрацијама румуњских љака, о чему смо у потишем броју јавили. Нема једне новине нити једне корпорације, што у свакој прилици не изијеза свој ојед на Румуне, обавиљући их свакојаким грљама и пријетњама. Они се своје стране не остају ум дужни, те се, на тај начин, ватра све то боље распаљује. — Такође, на жалост, међу тамошњом нашом браћом Србима, раздор се, сваког дана све то јаче оснажује. Ушле од познатих догађаја, а сад тачно означеним програмом „српско народне странке“ којој је орган „Застава“, Срби се подијелише на двије јако одвојене политичке партaje. — Али што изадаје свако дијеломично узамерчење духовна и што рашири преко цијеле државе нови немир, то су два ратоборна поклача — дакако, оба са хартије. Прво је „Вер Цајтинг“, војнички лист што у Бечу налази. Ево што нише тај лист: „Рат са Русијом, ма колико се одлагао, необијеша је; то је наравна потреба, од овога рата зависиће будућа судбина Аустроугарске и особито њени положај на балканском полуострву. У томе се прелазу наши интереси тачно тачу, да није могуће наћи никакв модис vivendi. ... Путовање поглавике генералног штаба (генерала Бека) у Херцеговину догађај је велике важности. То је директни доказ, да оао ратно земљиште није узурјено, као што се кад и кад мислило, већ да заслужује највећу пажњу. Скори догађаји одлучиће о правцу ствари на југу и на северу — Други је глас, познати нам делије од Андрамова колена, политичког „Нестер Дојча“. Говорећи о потреби повјех утврђења у окупираним земљама, наводи разлоге, што се маљко потрести живе мирним држављанима. Аустро-Угарска — вели „Дојча“ — мора стратигички онколити краљевину Србију, као што је опонела Црну Гору (1). Мора нам сигуно бити ваљаво над Новијем Пазаром, како би наша армија могла пресећи сваку везу између Србије и Црне Горе, како би могли продирети до њих Митровице, кад би нас околности на то наћерале. Ми морамо увијек на уму држати, да је аи дела де Mitrovitz (е оу страну Митровице) Косово поље, најважније ерехитне свега западног балканског полуострва.“ — Ми приносимо те ријечи, једног и другог листа као узроке узбуђења међу становницима то државе, и пошта више.

Шемачки књаз Вилхелм пратио се из Москве. На повратку познао га је одмах к себи етруп му, цар Вилхелм. — Берлински листови јављају како центруму није пошло за руком да испослуже нови привени политички закон, те да се већ прекине „културна војна.“ Исти листови пригова-

рају Раметјој Курија што прихваћа пошту, штамо Шемачке, а сама неће да пошту. То поступање Курија наводи Шемачке у лажа да и она буде опречна. Ова ће гредати како ће се католици понашати у будућим изборима. У осталом, гласовало је једне трећине центрума за закон против социјалиста, то је већ угодан појам Шемаца. — Односно експедиције која ће да лауане Ангра-Пакену у јужној Асији, Хамбург интер Кореспондент „Јавља: експедиција је крецула на корвети „Елизабет“. Од Кантовна који ће у Ангра-Пакена, а одатле пут Конго да „ражи згодну ескаду износ есена из ердине земље на обало. Експедиција је под заповијешу адмиралита С. Нараеа, који је некад служио у англишкој моријарци и који је већ саучествовао дејана експедицијама код валинатиом Грант Елзот. — Нови цариградски намети на границама. Федерални сајет доготнопо је нови законски предлог по коме се повисује давија на неко есене што највише из француског долазе, као: чигма, обрубје, везина платно, уметно цвијеће, и т. д. — У замку Фалинепуе вичао се Леополд, највећни Анхалтски ер Језишветом, ерериу лидрагач Фридриха Хесенског. Међу сватима била је и царица руска. Остала веога лица бјеху: највећни немачки, краљина данска, два највећа књаз, бугарски књаз, и мноштво књазова и књазина немачких.

У Петрограду, очекује се долазак краља грчког. — Русија је ваља ерво-ви заузета унутрашњим пословима и поболшањима. Овијех је дана питаним онити преглед руске трговине са ервоиним државима г. 1883. Унос је мањи г. 1883. него ли 1882. Особито се премјешује мањи унос точности за осветљавање ула и ет-рула; мање је унесено тога аа три естине него ли предпрошле године. То епједочи да је домаће етругле трошено и да узамље маха на руским плазирима. Износ, особито житија, израстао је: у 1883. распродато је 10.000. четврти важа него ли 1882.; есприта и раније 600.000, нудљ више; масти и нафте, готово за половину више. — Резултат буџета за 1884. приказује се такође у најповољнијим околностима. Дохотин од 1 Јануара до 1. Марта износи 112.381.594. рубаља, дакле 10.898.748. рубаља више него у истој ериоди 1883. Потрошци за поменуто два мјесеца износи 172.264.503. Ту треба урачунаати 134, милион амортизације, предвиђена у буџету за 1884.

Ми износимо на првом мјесту те „п-фре, гласови о Русији. Оне су јаво ријечите у данашњем политичком вијеку. Противници Русије појме врао добро значење црара, — особито горлиох — те би и они много радили да се таквијем маленом етима могу прелазити пошадити, ето ли што је могу гађати пралим ријечима.

Што се пак тиче италијех политичких односаја са осталим државима, не можемо шта ново прибијелити. Шемачке новине, са живим задовољством истају дочек књазу Вилхелму у Русији. Оне у томе виде нову потврду пријатељским односима између обју држава и објају народа. То су ријечи „Н. Д. Ал. Цајтинг“. И у оните западни народи — ма како пошопани у странке — са шовинарством — готово — ласкањем, преко својих ерора, гласови о Русији. Од велике је важности што нише англиски „Д. Неве“ у једном од потонијих бројева. „Иста судба — нише тај лист — што је нас ватига да продиремо у Индију док не елигомо до њенијех природнијех граница, до Аглин-стан-нијех валинија, та ће иста судба нагоштити Русију да напредује до противне-

ИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

СЕЛАЧКЕ КУЋЕ У ЈЕВРОНИ.

(Н. славан).

Да видимо какви су селачки станова у Русији. Главна карактеристика селачке руске породице, прије ослобођења мушких, било је у аздужним животу. Боше ервишних есина, нише ервини еамелија живјело је у једној кући или на једном „двору“ радећи заједнички под старешанством оца или дјуд; свака је породица поделена да естане у аздужи и бјала се дијелена. Данае дијелене узима све више маха и сад има сво мање „ваби“ у којима живи читава аздужа. Од ослобођења мушких да данас порастао је број засебних, одијелених „дворова“ за 30 на 100.

Руска селачка „дворба“ не кошта много јер је дрво у Русији јективно (како гдје. Др. В.) и сваки селак може за неколико поделба да изгради себа кољибу.

Али у тој турској кољибу приуђен је један људак, избор велике аме, да живи у изгубљеном ваздуху пуном мизанам.

Ово те дрвене вабе најтажнија је чи-рва баче хубрета, а хубрета је гдје нећ на (1) који елика пијела породица. Ова елика и изадрат ваздуха у тој је кази са јуно висељата „вике миза нест.“

К. бр. и ишчетиња. Ја се провела

свуд око куће, ама је претрпана емијетом, али чим се сајет отони, шире грозан емирад. *)

Доктор Подолански наптрао је селачку кућу у Украјини гдје је маде Руске која се пружа од обала рејеке Дона на до Карпова, овако:

„У највећем дијелу Украјине шуме су врло ринтко, етати је дрво за грађу врло скупо, аа то га селак узима само за кров, прати и прозоре. Зидови су од бибдрума одијелени блатом у које се ради боде чиритоће, вајсјетка слање. Зидови су и еспла и изнутра окречени и те кречење обинаља се често, што чини те је кућица украинског селака, частија не само од куће великоруског селака него и од многих едлака на западу Је роне. Кров је готово свуд покривен сламом или рогазном.“

У неким крајевима на југу дрво је тако скупо да селаци граде себи земунце које заједно с кровом не вине више од еамле од једнога метра. То важи за херсонску губернију, нарочито за аинајевски и тирасиодеки ереом, у којима ама селаци половином таљач ервоки станова.

Ни северу Украјине, там амавнијата одијелена тако зване „чајаве кољибе“ на којима нема никаквог ојана, гдје дна на ербе може једно на еамла да наћу. У ваља је јакриво не само постоје а не са, но живијети, него су оне узрок ервиним

болестима. Такве се кољибе налазе у Волхивији, Галиције, Ливској губерније етд.

Ма е које стране човјек да уће у Украјину, из велике Русије или из Јевропе евада ће та изаедаити малешност кућа. Обично у ервокој кући има само једна еора, предобље, а вилер за еставу. Од како је укнито роство, граде се многе кољибе и са дивно собе, али и сада се граде врло мале.

Соба у којој етанује читаво породица нема више од 2 до 3 метара дужину и толико у ширину, а како је еника тако да поде узаступни човјек мора да се сagne кид у њу уће, то таква соба обично нема више од 30 кубних метара ваздуха. У такој соби етанује обично 5—7 лица, те тако долаци на једно лице 4, 5 до 6 куб. м. ваздуха. Тај се ваздух слабо обинаља кроз прозоре, јер они су тако наћивени, да се никад не отворе.

Зими су к врата затворена. Сви ваздух обинаља једно велика већ која заједно четвртину собе, и приредна вентилација кроз ајдове. Како су они често еалетени од ерћи па одијелени блатом, то је та приредна вентилација кроз дуварове није јаче, него што би била у аидној кући. На евет узгир није хладно. Кад је на позу 20 ете-нио хладноћа, унутра у соби у кривеког селаци има често 20 ете-нио гондоте, и аи се држи еламом и ервин хубретој. За то етеу већи овако грдно валико.

Дроти је много горе. Савица и упу-

трација температура наједначе се, природна вентилација постане недовољна, ваздух је унутра повисен. За то Украјинци етати еванују вазом по вабараста и кошевима или просто на пољу. Али то је елавнија иа пољу узрок честој ерболујавану. *)

Селачка кућа у Чешкој има валине етешне на којима су дувари од изугу-штаних гдје а гредина. Штудина је наат-вена еамлом. Кров има свуд у ваљко-тало ширине етје да се свуд око еам-може ићи у евану. Те етје еванују еаме-кућни од влате. Подју поизамачи еобана узвишен је аа четврти еамељак над повр-шним еамом. Један дво оне еуване над етје-ретојм еамом је еиским изотом од еста-де валија, и ту вмају кљупо аи еједено. То је нека еор-а чардака на комо се еста-руча еечера и одмара. У еешкој селачкој кући вмају обича-а три собе, а е амавнија има још и засебна кућица у којој се еста-кува. Зима се кува у заједничкој соби (еје-двоица) која је увијек наћивена. У тој соби нико не спава. Собе за енаељно еан-се комо е. Све су им еобо еинке, есвијетла-не са мало ерорачиња, еским валија еоба на ервом, дрвеном еоикомом еирот еу-ће. Селачки је ервот и еамла еирот еу-ебелом заједно, а ервот еирот и еирот-ка су му еерне.

Сви око куће еиротачени су еам-еами еосени, етате, и етоте хубрето.

*) Gazette medicale de Paris, Semaine de 3 October 1882.

дожег Илду-Куч: или, као што је то један наш говорник скоро објаснио, у томе ништа ништа ошамућено. Јакосно је политички страсљивица извуче Русија објављује уздржљивости, објављује која она не може уздржати да и хоће. Наша ангажи- станска политика диктирана је здравим разумом. Призлажући очиту судбу те по- делске младе, ширеће се и цивилиза- рајуће, ми ћемо, дакле, зајемчити, пре- дузетим сходне мере, и наш положај ту".

О новом гувернеру Источне Руме- лије. „Кеа. Цајтунг“ пише ово: „М. Кре- стовић савршено је науку у Паризу, о тро- шку оца Алеко-чише. Захваљујући влада- шин добрим односима који постојаху између њега и породице Богоридес, би му дато мјесто првог министра у Румелији. Него пошто се Алеко придружи страници „велике Бугарске“ М. Крестовић — који га је изљуку одирао од тога — придру- жи се почасној страници, која је „одава“ Русији. Тај његов поступак из- авља му је благовољне руске владе и она га је предложила цеога за гувернера“.

Мало даље „К. Цајтунг“ и по ном- шајући у каквом је противречности, каже да усрпкоме томе унионистична странка није побиједила, и да једна бугарска деу- тација пређе пут Лондона, где ће, од бу- дуче конференције изићи да се Румелија еједини са Бугарском. Да тронко- ви око те депутације износи 600 лира из гаскијех и да је по овој прилици, све то руско мисао и њених лире.

Од даље једна: Или је Русија наклони унионистичним тежињама, — а онда рачита би подиграла кандидатуру Крестовића?

Или, Русија не одобрава те ошаму- неумјесне тежиње, противно добро схваће- ним интересима народа бугарског. Као што је била случај — а онда није кохерентно претпоставити да Русија плаћа тронкове некој депутацији, која ради у смјеру при- тивном петроградског кабинета.

Цариградски листови доноси брзо- јав 2. Јуна по р. на Суакима да су Махдине чете по њих јуришале на град, али да бјежу озбољене. — По „Дели Телеграфу“ устаници су напучени Бербер. — Генерал Гордон држи се у својим пози- цијама. — Исти листови одобравају што порта најјерара послали један одјел војске против Махдије, по што је он не само непријатељ Ангеза него и турске владе у овим крајевима.

„Фортингали Релие“ доноси чланак, као што се поуздано држи из цера Глед- стопона. У томе се чланку каже да је главна сврха англиске еп-длашће полити- ке уздржати добре одношаје са Русијом и Француском, т. ј. да би требало насто- јати склопити тројни савез са тиме др- жавима, који би био прву тежа савезу централних држава. — На конференцији министри заступили, имају само консулта- тивни глас. — „Тајме“ се нада да ће се уселити у преговорима с Француском, од нове конференције: изгледа међународне контроле над Мисиром да је с обе стране усвојено; али да коначно није одређено, колико ће трајати англиска оккупација.

У Француској, најважнији је догађај да је сенат одобрио (са већином од 40 гласова) прву тачку закона о брачним раздвојима. Тај члан гласи: „уништује се закон од године 1816 који недозвољава никакво брачно раздвоје. Дакле начело је усвојено, а сенат ће се бавити о одређењу највеселијих случаја кад ће се суизузи

Што се тиче селачке куће у Ита- лији, ево како трговачки одбор из Пави- је описује станове несрећних култиватора пиринча, какви су на њеним приливом испити- вања шта је рарок болести пеларе:

„Селак и његова породица живе махом у једној соби при земљи, у којој нема дру- гог пода до голе земље, нити другог таван- а осим преса на крову, кроз који се пропада небо, и то је још у предјелу где је најнездравија клима, где је ниво окол- них барустина и поплаћених цина за пи- ринча виши, по што је под у селачкој кући“.

„У тој тијесној и мрачној соби, у којој носе све приладе крпелине, у којој је зви- јела читала једна породица, чува се цијела зимница, кува се цијеле године. Када че- њек уђе у ту колибу, чини му се да је у некаквој далеко дивљачкој земљи, таква га смрад задахне, таква је грозан поглед ста- новника“.

Још је горе кад се уђе у такву ко- либу, па се затеку стањеница болесни од пеларе или у тропици, како се збоје ле- жећи на голој и влажној земљи, с кровом је над главом у пола разведен, а врата и капици на прозорима петрудели, па их ни- шта не брани од непогоде времена.

Па и кад уселије тако један бједни радник да нареди од гаде кануа овраку, она се свагда тиче амбарела или штале, које често нагладају као двојица сираку- ће, у којој радила станује.

законито моћи раставити. То је из дубине промијенити друштвене одношаје у фран- цуском народу, а надати се да ће их измијенити на боље. Успјех да речемо такви је први објект од којих постојао у Црној Гори, а за времена Краља Данила и узаконен — У парничности и на- закон о новачењу, по коме сваки Француз од 20 до 40 година потпада војничкој дуж- ности — прилажен је. — О годинама на- да Комуне, комуни се окупише на гробницама починуле браће, на свијем гробницама у Га- рау, где положише многобројне вијенце, цвијетим тракама обавијене. Пошто би се нагласило неколико бесједа, Комунар се разилазашу вичући: живио Комуна. Поли- ција није бранила демонстрације.

Из сједишних држава Америке јав- лају да је Вејамин Булдер, кандидат за пресједника реп. банке.

Домаће вијести.

ПЕТИЊЕ, 26. Маја.

— Његова Свјетлост Краљ-Нашљедник Данило, пошле је у уторник рано са Петњи- цом, прено Чеаа у Бишћу. У пратњи Његове Свјетлости налази се Његов ађутант г. М. Поповић и професор Н. С. г. Ниге. Из Бишће ће Свјетлост Краљ са својим оцем, Његовим Височанством у манастир Острог, где се сваке године стиче мноштво православног народа, из само из Црне Горе него из Приморја, из сусједне Хер- цеговине и чак из Босне. Ради присут- ности Високих поклоника свјетлост мо- стију, уз велики број достојанственика, што Господара прате, стећи ће се тамо сутра и народа много више него дру- гих година.

— Данас у 10 сати, у ода. св. об- теда држан је годишњи парастос за по- кој душе Станка Степановића Петровића дјела Његовог Височанства Господара. А како је данас и четрдесетница блаже- нојном Господину Митрополиту Висари- ону то је и држан спомен за покој и ње- гове душе. Парадосу присуствовали су чланови великог суда и гимназијалци са својим учитељима.

Књижевност.

У течају промијен нејдеја стигло су нам на прилаз ове књиге.

Српске јунакиње у народним пје- смама. Издање српске књижевне Браће М. Поповића у Новоме Саду. 1881. Цијена 15 новч.

Љубавно Писмо. Шахна игра у једној радњи од К. Трифковића. Друго из- дање. У Новом Саду, трошком књижев- не Браће М. Поповића. 1884. Цијена 20 новч. Ово је свеска од 3. Зборника позоришних дјела коју издаје уписа српског народ- ног позоришта у Новом Саду. Дјело ово награђено је „Матица Српска“ су 100 евр. а. вр. из Фонда Накниог. Овој свесци при- дата је слика, на жалост рано преминулог писца.

Уз проло и село. Народне припови- јетке за старо и младо. Издање српске књижевне Браће М. Поповића у Новом Саду. 1884. Цијена 20 новч.

Иаустројана Историја Српског Народа. Од најстаријих времена до про- глашења нове краљевине. За народ и шко- лу. Са 100 слика. Издаје Коста Мандри- вић. У Бечу, 1884. Свеска 3. Цијена 20 новч.

Народни Украјински Писци из голо-

сом (50 писца и 5 додатака). Штрани- аноратис и издање Олександр. Гриват Артемовича. Издање првијем Краљем 2. е. с. додацима. Из Краја. Из шта- товачког Петра Баренца. 1883 року. — Пресеко уопште на гласу су 29. јуна де- лете, издодичне мјестости и неке необич- не меахизације слати. Цепоручење из српских емиграната српским, врсним му- лци и писмама.

Николићева Тиказ. Шахна у три чина. Издање Јован Стерија Поповић. Издање српске књижевне Браће М. Поповића у Новоме Саду. 1884. Цијена 20 новч.

Брачна правила. Поуке младожења- ма, невестама и њихим женама, како тре- ба у брачном животу да се понашају. По- Канте-у. Издање српске књижевне Браће М. Поповића у Новоме Саду. 1884. Цијена 20 новч.

Басне. Досетијење, прерађене и при- ређене. Издање српске књижевне Браће М. Поповића у Новоме Саду. 1884. Цијена 35 новч.

Тирница или Кир Јана. Шахна игра у 3 чина. Издање Јован Стерија Поповић. Издање српске књижевне Браће М. Поповића у Новом Саду. 1884. Цијена 30 новч.

Путовање по Полој Србији. Писме Сретен А. П. Издање српске књижевне Браће М. Поповића. Свеска једанаеста. Цијена 20 новч.

Географички Словар. Замало- славијски и јославијски зомени и прилажички страс, состављеним Јако- вом Голубовићем. Са прилажичким гео- графичком картом. Валина. Типографија А. Р. Сиркина. 1884.

Милиа. Приповијетка из народног живота. Написао руски дохроволца Кирил. Прево Никола Беговић. У Загребу 1884. Тискара „Народних Новина“.

Политички Агенат изведен од „страна“ српских нестабилитета“ против „српски“ народне слободомне стране“ у Бел. Кикинди 1. Априла 1884. Написао Јана Томић. У Новом Саду. Штампарија А. Пајевића. 1884. Цијена 25 новч.

Прва збирка о човјеку из малу де- цу. Књижице прва. Са 30 слика. Издање књижице Велимира Валакића. Биоград. Штампарија у краљевско-српско државној штампарији. 1884. Цијена 50 новч.

О Коњу, написао Ђорђе Губовић. (Наградила „Матица Српска“) У Новом Саду, издање и штампарија А. Пајевића. 1884. Цијена 30 новч.

Устанак у Босни од 1875 до 1878 год. Грађа за новију српску историју рата за ослобођење. Нови Сад, 1884. Штампарија А. Пајевића. Цијена 1 е. 50 новч.

Slovanstvo ve svuch trje- vech. Sbornik narodnih a znarodnjelch (vuznamnych) pisni vsech slovanskych narodn. Porada, harmonisnje a vydava Ludvig Ku- ba, v Horje Kutne, Kriha III. Planje Slo- venske. 1884. V komissi Heblika v Parda- bieh. — (У овој свесци, која је посве- ћена „Браћи Словацима, трпећим и војују- ћим“, налазе се у ноте стављене дивне словачке пјесме. Нек су топло препору- чене ове пјесме свјеска нашим пријатељима музике и пјевања.)

Беговине Матице Српске. Грехује А. Хашић. Књига 137. Свеска прва. У но- воме Саду, српска штампарија др. Свет. Милетића. 1884. Цијена 70 новч. а вр. Овој свесци Ђепоине ово је садржај: I. Критичке студије из данашње уставне те- орије. Уставна монархија и начело народ- ног суверенитета од Г. Гершића. — II. Ми- трополит Павло Ненадовић. Биографско- историјска елика. Од Ђорђа Гајковића. — III. Српскија домаћина. Од А. Хашића. — IV. Сент-Андреја. Успомена Јаме Ивато-

друге, а за већину села може се рећи да је на добром положају и чиста, бар према другим земљама. У томе изгледа као да много утицало настава и вјера. Села у протестантским кантонима Виду и Вина- лети много су боља него села у католич- ком кантону у Тесину и Валину.

Размјере становна рјетко се налазе, па омет често се најбоље просторје на торнем спрату употребљавају за оставу је- стина и других производа. Због тога што је селма јако распршана, обичај је да су и остале селачке зграде под једним кровом, али је дудски стов растажен нарочитим андом од стоке. Обичај је пуна намећу- ће и штале. Н-жници су дан куће обично близу ђубришта. У крајевима где има по- нограда, под кућама су подруми.

Па и у планинама у којима живе Швајцарци романске расе, у Јурама и Ал- пима гријерским селачке су куће мале и оне у равници. У аским долинама фронт куће који је највише издигнут сивијет, ки- ши и бури, не само да нема никаквих про- зора или врата, него је једино до доде по- крајем припоном или дашчицама.

У равницама где живи немачка по- родност села су врло лијепа. Куће им су обично једна уз другу, већ свака са се, тако да им свјетлост и ваздух прилазе са све четири стране, али и овде су савијене селачке зграде под истим кровом.

Темељи су јаки андова на којима сто- је дугарови или од бодура са поглажа

кожа. — V. Свеска народних приповијетке. Свеска их по Српској Дамјан Прерадовић. — VI. Ђепоине: „Хемија за грелио школе по Протоци Продикс и другим на- поном М. Петровић. Криваца Јована Баје- вића. — VII. Матица Српска: Матица на књижевна извођеног одбора 1882 годи- не.

Geologische Universitat von Montenegro, von Dr. E. Tietze, Wien 1884. In 8. u. sa geologischem Karten Cerno Gora. — Тога препорукумо ову књигу свакоме од наших који немачки разу- мије.

— Од скоро је почео у Биограду на- лажити „Старијар“, српски српског др- авног друштва. У првом броју тога листа, који нам је стигао, налази се од- брава и стручно „Браће“ материјал архео- логички који се одлази на старе нешто партида. Прилаже су оном броју четири етнографске и двије антропографске табла- не врло врсничке врлине. Јест овај лист се саом најбоље препорукумо. На њему рече изгледа стручњаци изиш у старина- стау, а створ је сама од велике користи за изучавање и познавање прошлости наше. „Старијар“ налази у свескама а сада сва- ка три месеца. Ч. ашти археолошког дру- штва добијају га бесплатно. За печатене је годишња претплата 10 франка, која се може подишти поштом.

Црногорско Поморство.

Учип. 13. Маја. — Ове нејдеје има- ли смо претроне од I. и IV. четвртца уш- рене, загупе и а врлине ташину; мало да не ведро и живио море.

Доједраше: Траб. при. „Корвјере Скута- рини“, тон. 34, кап. Сулејман Јузу, из Матака, крпат а Обот, а испрца нешто овде.

Траб. при. „Морски Ков“, тон. 25, кап. Али Бећара, из Стова, крпат класи- ка, за Драч, а испрца нешто овде.

Траб. при. „Аирлије“, тон. 26, кап. Мехмед Аси, из Бузаве, претон.

Траб. при. „Панагада“, тон. 16, кап. Аден Змај, из Велоне, крпат жита, за Мленке.

Траб. при. „Фирди С. Николо“, тон. 40, кап. Омер Чабана, из Бјелне претон.

Траб. при. „Сехин Бахри“, тон. 38, кап. Абдија Змај, из Тривеша, кр- пат за Кро.

Траб. при. „Две Ашици“, тон. 24, кап. Фали Гузи, из Тривеша, крпат за Обот.

Барка при. „Бел Фире“, тон. 4, кап. Бет Бузук, из Сијае, крпат лепама.

Барка при. „Провиденција“, тон. 10, кап. Курто Бет, из Бојане, претон.

Барка при. „Ређина“, тон. 6, кап. Дуа Гузук, из Сијае, крпат лепама.

Барка при. „Бел Фире“, тон. 4, кап. Бет Бузук, из Бојане, претон.

Барка при. „Фиртеда“, тон. 10, кап. Мустафа Омер, из Сијае, крпат лепама.

Барка при. „Ристо Стојковић“, тон. 3, кап. Сулејман Змај, из Мелове, претон.

Барка гур. „Аирлије“, тон. 10, кап. Змај Мустава, из Драча, крпат тигала.

Доједраше:

Траб. при. „Кор. Скутарини“, тон. 34, кап. Сулејман Јузу, за Обот, кр- пат, за Матака.

Траб. при. „Морски Ков“, тон. 25, кап. Али Бећара, за Драч, крпат класи- ка Стова.

Траб. при. „Аирлије“, тон. 26, кап. Мехмед Аси, за Дубровник, крпат дра.

или са свим од дрвца. Кров који је врло стрм, спушта се до једног нива, широ- ке стрјеје испод којих се веру ходници око цијеле куће, од тих ходница по- ду у јужнике који су обично, на јошви близу штала. Рјетко им има у тим ку- ћама подрума. Под у правилима собана обич- но је уздигнут за неколико баскима над околном површином земље. Кућа је изуз- тра чиста и поглажује да у њој има добар домићина. Све су собе затворене, и има их доста. Једина им је млина што су и ове сеске“.

Селачке куће у Немачкој, ту- ћа по ошце прет Ланца, еликају ту- ћа најнечистије и најгоре селачке стови- које смо до сада видели, бар што се тако рајетно прозорица, Штење, нарочито оних крајева у којима Полаки живе. Је- дано та селачке куће у Баварији већи да су мало боље. Не како нам аутор пош- ниво изворе, на којим је ту своју слику на- цртао, а ми смо се једино усвојили да се немачки селачки кућа може мерити са швајцар- скима у немачким кантонима, да ћемо одмах првијем на сеоске стовице у Швајцар-

*) Note communiquée par le professeur Ducas de Genève.

Траб. при. «Панагиро», тон. 16, кап. Адам Змаил Ага, за Млетке, крцат жита из Веломе.

Траб. при. «Фирди С. Никола», тон. 40, кап. Омер Цабала, за Млетке, крцат дрва.

Траб. при. «Сехин Бахри», тон. 28, кап. Адем Змаил, за Крф, крцат из Тријешћа.

Траб. при. «Дуе Амиди», тон. 24, кап. Фазли Гучи, за Обот, крцат из Тријешћа.

Барка при. «Ристо Стојковић», тон. 3, кап. Сулејман Змаил, за Београд, празан.

Барка при. «Провиденца», тон. 10, кап. Курто Бег, за Београд, празан.

Барка при. «Бел Фиоре», тон. 4, кап. Бет Бузук, за Београд, празан.

Барка при. «Росина», тон. 6, кап. Дул Бузук, за Сибрју, празан.

Бар. 16. Маја. — Ове недеље имали смо вјерове средње преко дјела од IV. и преко неба од I. квадранта буре, мирно море и ведро небо.

Барометар држи се између 76—77. Стање температуре Сом. 22. —

9 ав. м. сеђе из Фирме траб грч. «Фирди С. Никола», кап. Арбире Анастасов од тон. 38, крцат различите трговине за Крф.

Исти дан сеђе из Тријешћа и Далмације пар. Ау. Уг. «Тригоне», тон. 587, кап. А. Садовичић, који некрца неколико путника и трговине за ову луку и крену у пренисато вријеме за арбанашу и крф.

Укофтор иста дан прође ондашњи Бриганти Грчки «Дидими» тон. 190, кап. Теодозо Ђини, крцат из Валовне за Тријешће.

10. ав. м. сеђе из Фирме траб грчки, «Сан Пиетро», тон. 35, кап. Косими Стамати, крцат 40 врећа шећера. Исти некрца један дво терета овде а с остацима крену за Крф.

14 ав. м. врати се уредио из Крфа и Арбадије вине поменати пороброд Ау. Уг. «Тригоне», кап. Радичић, који некрца неколико путника за ову луку и крену као обично сутра дан у 5 сата пр. и. за Далмацију и Тријешће.

Јучер пак сеђе из Удана траб. при. «Душа моја», тон. 24, кап. Брахим Л. ил, крцат жита. —

Најновије вијести.

У Бечу, 3. Јунија по р. очекивао се грчки краљ и његова дјеца, који иду у Петроград на свадбу великоме књазу Сергеју. —

У Клаузенбургу, владина кандидата Хегелс-а дочека народ камењем; 60 особа оста рањених. Тројица што сједине у колима са Хегелс-ем бјежу такође рањени. Међу рањеним има и женских. Народ разлом много кочија. — Полиција је знала да ће бити метежа, али не предузе потребне мјере; само шест њих нашло се на мјесту. Народ је јако разјарио и које на силу да ослободи неколико затворених.

У Риму, Милану, Неапољу, Палерми — и у свим већим варошима калифорским, 3. Јунија по р. народ се окупио око споменика Бузена Гарибалда, јер у тај дан пада годишњица тога народног јунака. Народ је китио цвијећем и вијенима споменике; изречено је и пригодних говора.

„Стандард“ јавља да ће се конференција одишта састати. С ким ће Немачка пристајати, да зависи од услијеха преговора између ње и Инглеске, односно предјела Ангра Пекена. Ако Инглеска не попусти, онда ће Немачка подупирати Француску односно Мисира, — а то ће, свакако, имати велика утицаја и на држање осталих држава у питању, ради којег ће се конференција састати. — Немачку ће представљати Минстер, а свентуално и савјетник Куесерон.

Одмах за тим стиже друга вјест из Лондона да се питање о конференцији га ново помирено. Као да су се итакле велике препријекле састанку. Говори се да је могуће да ће Гренил остушити.

Чланак у „Fortnightly Review“ о спомињаној политичкој Инглеске (који смо у изводу за вине прилијели) и у коме се тешко осуђује и вријеђа кнез Бисмарк, као да је одишта потечао из пера Гледстонова — барем то тврди Стандард.

РАЗНЕ БИЉЕШКЕ.

(Досетљив одговор). Карло П. послије ступања свога из престо 1866. г., сматрао је за своју свету дужност, да се освети свима онима, који оца његова доведоше на ешафот. Али то бјеше веома тешко извести: Кромвел бјеше већ умро, Линколн и Ђорџијан ван Цон-Милтон „латински секретар државног савјета“, ипак у Инглеској, али се није могао пронаћи. Бат је у години 1687. дошао на позорницу „Нагубљени рај“ савјеном пјесник, што га и учини станим и чувеним, а састао је краљ од своје осветне намјере, тако, да је Малтон могао послије тога безбрижно живјети у некој кућици у околини Лондона.

Једнога дана краљ у пратњи својих дворјани прође крај куће пјесникаове, сађе с коца и сађе у банту идје се савјени пјесник бављаше.

Карло од Рочестра, који бјеше такође у пратњи грчкој рече Мильтону:

„Устај човјече краљ је што те посеђује“. Мильтон устаде и поклати се с оним гласом.

Карло га посматраше неколико тренутка, с горким осмјехом на устима, и не мога се уздржати а да не рече: „Бог вас је праведно наградио за то, што сте противу мога оца радили“.

На ово се подиже старац високо и јаким гласом рече:

„Ако Бог кажњави људе за живота њихови овдје на земљи, то онда страхујем, Сире, да није био ваш отац још већи грјешник од мене, јер ја сам нагубио само очиница, а Карло I. нагубио је — главу“.

(Примачка аристократија). И Принци имају своје више друштво или аристократију. Ова примачка аристократија живи у највећем броју у престолнин савезних држава. Један кореспондент престолничких списа је живот и рад те аристократије. Они се тако исто дијели и на два од простих Принцица као и „бијела“ аристократија од „просто гомиле“.

Примачка аристократија је је сво оне етикетне обичаје, који владају и код бијелих, шта више ова етикета достиже код њих врхунац свој. Сауге у им диверсане, и не дозвољавају својим слугама да им се приближе иначе исто, као и бијела аристократија. На чеду ове примачке аристократије стоји некадашњи роб Фред Дуглас. Он сједи на свом великом и красном добру до Вашингтона. Његово се богатство дијели на 200.000 долара. Али и он се повукао од примачке аристократије као она од простих Принцица, те га због тога окривљују да је сујетан. Због таквог држања Дугласовог, у друштву „отличних“ Принцица игра, понајвише улогу бивши сенатор савезних држава Бруке, који и данас врши неку почасу службу процјенилачком одјелу државне благајне. Он има до 100.000 долара капитал и славује у кућнобогато и дивно уређеној. У сали за примање налази се један диван клавир и два мри ормана пуних разних научних и забавних књига. Као и Дуглас има и он кола са диверсанним кочијашем. Жена Брукеова је веома красиј етвор, честита с умна жена, којој се једва опажа да има и једне каплице примачке крви. Дон Т. Кок, други неку Принцица, врши дужност порезнички за срез Ђодумбијски. И он има богато украшену кућу. Ј. М. Грегори професор је латинско језика Ховардском универзитету. Др. Пурвис је неш Фредменске дворне болнице. Он важи као љубави лекар и добар научник. Његова јавна предавања посеђује и „бијела“ омладина Ђачка.

Књижевни огласи.

Изашао је 19.ти број „ЦРНОГОРКЕ“, у којем се налази ово:

- 1) Самал. Пјесма од Приморца.
- 2) Моме и срце у књижевности. (Наставак). Писац Јован Павловић.
- 3) Милош од Подерија (Припомијетка из народног живота). (Наставак). Писац Симо Матауљ.
- 4) Пјесме из Васојевића. (Наставак). Саопштио Р.
- 5) Књижевни преглед. (Првијех 15 година остварка Петроградског Савезног Друштва Друштва. 1883. г. II. 1882. и 8.0. (Наставак). (Књижевне вијести из странијех литература).

„Црногорка“, лист за књижевност и забаву, излази под мојим уредништвом на Цетињу сваког четвртка на цијелом табаклу.

Стаје за Црну Гору, Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину: на годину 6 еор., на по год. 3 еор., на три мјесеца 1 е. 50 н. За све остале земље: на годину 20 франка, на по год. 10 франка, на три мјесеца 5 франка.

Претплата из Црне Горе шаље се управо уредништву „Црногорке“ на Цетиње.

Претплата из Аустро-Угарске, Босне и Херцеговине иска се ша-

ље поштомском упућеним на г. Петра Рамадановића у Котор.

Претплата из Србије не се шаље књижари Вазожића у Београд.

Из свих тих крајева ко хоће може слати претплату и управо на уредништву „Црногорке“, али вади само у плаћеном до Цетиња писму.

Нови претплатници могу још добити све бројеве „Црногорке“ од почетка нове године.

Цетиње, 26. Маја. 1884.

Јован Павловић.

„НЕВЕН“

ЧИКА ЈОВИН ЛИСТ

доноси у свакој деветом броју за 1884. овај садржај: 1. Пет дјелова на једну жирану, (са сликом). 2. Сврач — бијка, — (са сликом). 3. Из Ахрионских басана, с латинског (пјесма од Радана). 4. Јутром, (пјесма са сликом), од Чика Буре. 5. На књиге природе, (за старују дјетцу). 6. Косе куле у Болњи (са сликом). 7. Писма своје другу, о обичајима у Пећи и њеној нахији (округу), од Ник. С. Савића. 8. Даштања. 9. Решење даштања. 10. Чика Јовина пошта. 11. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien. IX. Porcellangasse 56. — „Невен“ чика Јовин лист, излази двапут мјесечно на читавом табаклу. Цијена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 еор., на пола године 2 еор. За Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 е. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 е. и 50 новч. на пола године.

Штампарна А. Најевића у Н. Саду.

ПОШТАРСКИ

ЉЕТНИ РАСПОРЕД

поласка и доласка пошта.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња за Котор у недељу: предавање до 10 и по ура у јутро; у уторник: предавање до 10 и по ура у јутро; у четвртак: предавање до 10 и по ура у јутро.

Долази из Котора, у уторник: раздавање у 1 уру по по дне; у сриједу: раздавање у 12 уру по дне; у четвртак: раздавање у 7 уру по по дне; у петак: раздавање у 6 уру по по дне, ако пароброд стигне на вријеме у Котор.

ДЕЛИЖАНЦА полази са Цетиња за Котор у четвртак, у 6 уру у јутро, предавање у сриједу до 6 уру по по дне.

Долази из Котора у четвртак у 8 уру по дне, раздавање у петак у 8 уру пред подне.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња за Ријеку, Бар, Даниловград, Никшић, Подгорицу и Улцињ у понедељник, сриједу и суботу, предавање до 11 и по ура у јутро. Долази са Ријеке, из Бара, с Данило ваграда, из Никшића, из Подгорице и из Улциња у уторник, четвртак и недељу, раздавање у 10 уру у јутро, ако пошта стигне на вријеме.

ДЕЛИЖАНЦА полази за Ријеку, Бар, Даниловград, Никшић, Подгорицу и Улцињ у суботу, предавање у петак до 4 уре по по дне.

Долази у уторник, раздавање у 10 уру пред по дне.

Канцеларија је сваки дан отворена од 8 уру до 12 у јутро и од 4 до 6 по по дне

Цетиње, 1. Јуна 1883.

Управителство

Књ. црногорске поште.

СТЈЕЧАЈ.

Расписује се овим стјечај за 2 лекара у два окружна мјеста Црне Горе т. ј. за Бар и Никшић.

Годишња им је плата 1500 еоринти у злату (3750 франка). Пред тога држаће приватну апотеку, из које ће давати лијекове по прописаној такси и наплаћивати из имућнијех грађана за дневну визиту 50 новчића, а за ноћно по 1 еор. а. вр. Визите изван вароши наплаћиваће им се по одстојању.

Компетенти морају бити доктори узупне медицине, руски „врачи“ или њемачки апробирани лекари.

Осим тога тражи се од њих да су вјешти српском језику у ријечи и писму, а за онога у Бару да зна и талијански.

Ко би желио добити једно од тих мјеста, нех пошље своје оригиналне дипломе или надлежно овјерене копије истијех потписаној канцеларији најкаже до 1. Јулија тек. год.

Цетиње, 4. Маја 1884.

Из канцеларије

Министарства унутрашњих дјела.

(3—3)

ОГЛАСИ.

Од чувеног творца сира и масла из Никшића примио сам у комисију сира и савјела масла (butter fresco). Тај је производ наш одликован био меда-ом на белгијској изложби; особито масло, не изостаје ни најбољим мизанеском које је на гласу.

Три су цијене, претв. прстима. Тражиоци нека се обрате управ. потписаном.

Вуко Вулатић.

5000

ОСТАТАКА ОД ЧОХЕ

(3—4 м.) у свјема бојама за цртање мушко одијело шаље под ривалом, 1 остатак за е. 5.

L. Storch in Brunn

Што се не донади, прима се натраг без замјерке.

Моштре шаљу се на припослано 10 новч. у поштомским биљезима.

(5—52)

Дрјечење Радикално

и БРЗО

свијех

БОЈЕСТИ нервозних,

ЕНИЛЕПТИЧНИХ И ТАЈНАХ

по мојој сопственој методи.

Награда се не тражи, награђен негод кад болесник оздрави.

Др. проф. А. МАЛАСПИНА

члан многих учених друштава

106, Faubourg, St. Antoine 106. Paris.

—

ЉЕКОВИ СЕ ДАЈУ ПРЕКО ПИСМА

(2—52)

ТЕЧАЈ БЕЧКЕ БОРЗЕ.

Од 26. Маја 1884.

Државни дуг у сребру	8050.
„ „ „ „ „ „ „ „	8110.
Златна река	10165.
Дозови од 1865	9605.
Зачини акције	855.
Кредит	31720.
Лондон	12205.
Ц. кр. цекви	677.
Наполеон	987.
Државна марка	5065.

Трговачке вијести.

Тријешће, 20. Маја.

Кава прилично уздржана цијена. Рио од ер. 53—64; бола е. 76—96. Лагеја е. 70—80. Перторико е. 94—115. Мока е. 107—118.

Цукар прве Мајне готова роба од ер. 26.50—29.—

Уље обично за јело е. 44.— Далматинско е. 44—49. Талијанско вино е. 70—82 по канифи.

Ориза тл. е. 15—22.—; килоса е. 11—18.50 Бакарлар е. 24.

Петролеј царско држаи по 10.28 у бајниш; е. 12.— у сандуцима.

Маст свињска права по е. 65.—, ислеска е. 61.

Сливина слаба тражена по е. 61.— Масло е. 70—95.— Лој е. 44.50. Наранце илимуни од е. 2—4 санди.

Рожит е. 5—6.50. Женници е. 35.— Грожје Султ. е. 19—23. Слив е. 13—16.— Грамача е. 10—13. Парсу е. 11—15.— Лећа е. 13—20.— Вуна босанска е. 105—115. Истарска е. 110.— слабо тражена.—

Коже стројеке е. 140—160.— Егловске сурове е. 46—55.— Јагњеве 100 ком. е. 75—115. Зетје е. 24—35.

Лјес жљезе тражен, а цијена уздржана.— Цијена 90 новч. до 1.35.

Шљиве босанске и хрватске е. 24.— 26. Писеница е. 9.25—10.25. Кутур е. 7.20 до 7.30; Бакарлар е. 8.25. Хрватски е. 7.75 Раж е. 7.92

Зоб магарска е. 7.— Хрватска е. 7.90 — Арбанашка е. 6.25—7.

—

—

—

—

—

—

—

—

—